

Sammendrag af efterår 2021

Femtevarmeste efterår siden 1874 (sammen med 2005). Lidt under gennemsnitlig nedbør og antal soltimer. Enkelte lokale varmebølger. Mange nedbørsdøgn men kun enkelte skybrud, meget få snedækkedøgn, normalt antal sommerdøgn, få frostdøgn.

Produktionstidspunkt: 2021-12-01

Oversigten bygger på kvalitetssikrede DMI-observationer

Kalenderefteråret (september, oktober, november) 2021 endte med en middeltemperatur på 10,6°C på landsplan, hvilket er 1,1°C over normalen på 9,5°C beregnet for perioden 1991-2020 og 0,5°C over tiårs-gennemsnittet på 10,1°C beregnet for perioden 2011-2020. Det er det femtevarmeste efterår (sammen med 2005), siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1874.

Det varmeste efterår var i 2006, der fik 12,2°C i gennemsnit. De koldeste efterår var i 1922 og 1952, der begge fik 6,7°C i gennemsnit.

Top-10 for efterårets middeltemperaturer er:

- 1) 12,2°C (2006)
- 2) 11,4°C (2014)
- 3) 11,0°C (1949)
- 4) 10,7°C (2020)
- 5) 10,6°C (2005,2021)**
- 7) 10,5°C (1953)
- 8) 10,4°C (1938,1999,2000)

Siden 2009 har middeltemperaturen (°C) for efteråret i Danmark set således ud:

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
9,8	8,1	10,2	9,3	9,9	11,4	10,1	9,7	10,0	10,1	9,5	10,7	10,6

September blev den niendevarmeste siden 1874, også oktober og november blev meget varme i forhold til deres tilhørende klimanormaler. Sæsonens første frost blev målt den 10. oktober.

Efterårets højeste temperatur på 26,9°C blev målt ved Holbæk den 10. september. Efterårets laveste temperatur på -5,2°C blev målt ved Billund den 22. november og igen ved Horsens den 29. november.

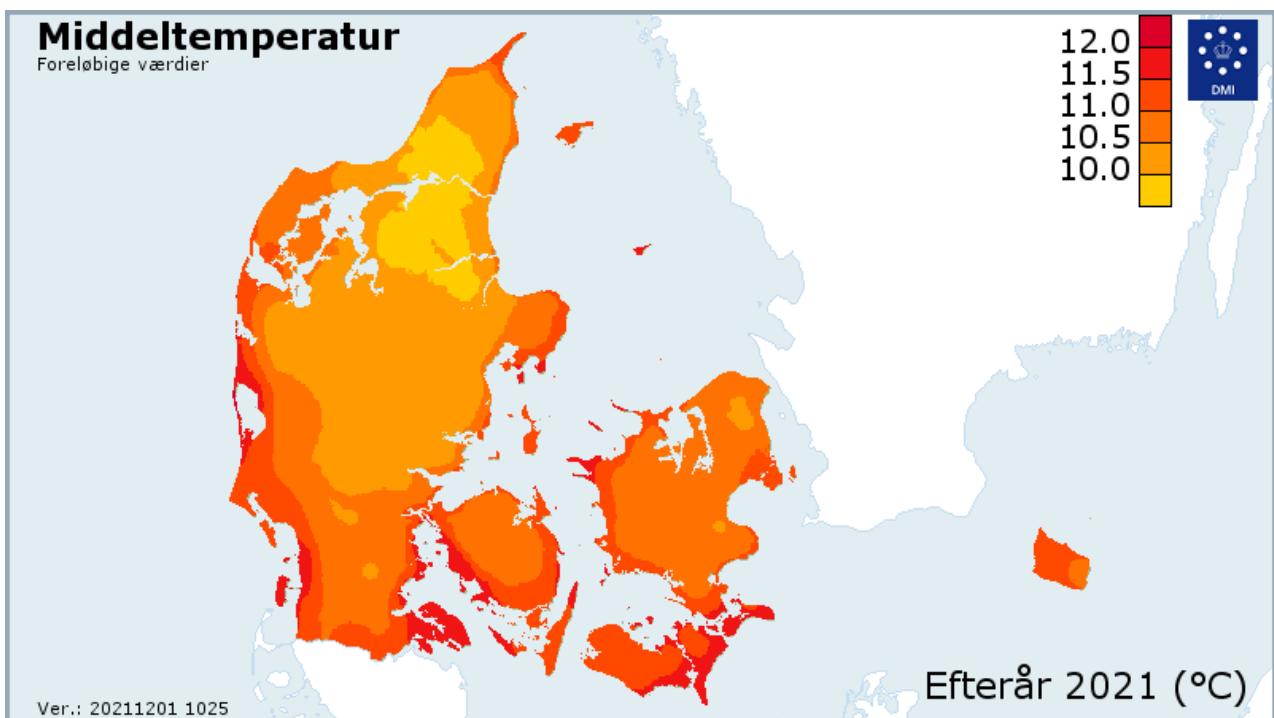
Antal sommerdøgn på landsplan blev 0,3 (normal 1991-2020: 0,3 døgn). For at få et sommerdøgn et sted skal temperaturen i løbet af døgnet nå op over 25,0°C. Tiendedele af sommerdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har sommerdøgn.

I september var der enkelte lokale varmebølger. Når gennemsnittet af de højeste registrerede temperaturer målt over tre sammenhængende dage på et sted overstiger 25,0°C, er der lokal varmebølge. Når mere end 50% af en regions areal opfylder denne betingelse, er der regional

varmebølge. Når mere end 50% af Danmarks areal opfylder betingelsen, er der landsdækkende varmebølge. Samme definitioner gælder for hedebølger, blot med temperaturgrænsen 28,0°C.

Antal frostdøgn på landsplan blev 3,8. For at få et frostdøgn et sted skal temperaturen i løbet af døgnet nå ned under 0,0°C. Tiendedele af frostdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har frostdøgn.

Regionerne Fyn og Bornholm var varmest med 11,1°C i gennemsnit, mens region Nordjylland var koldest med 10,1°C i gennemsnit.

I gennemsnit ud over landet faldt der 223,3 millimeter nedbør i efteråret 2021. Det er 4,9 millimeter eller 2% under normalen på 228,2 millimeter for 1991-2020, og 11,2 millimeter eller 5% under tiårs-gennemsnittet for 2011-2020 på 234,5 millimeter.

Rekorden for vådeste efterår er på 349,0 millimeter fra 2019. Det tørreste efterår var i 1920, hvor der faldt 105 millimeter nedbør. De landsdækkende nedbørsmålinger startede i 1874.

Siden 2009 har nedbørstallene (mm) for efteråret i Danmark set således ud:

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
250	249	175,1	255,3	262,8	220,3	268,2	183,5	290,0	162,3	349,0	178,1	223,3

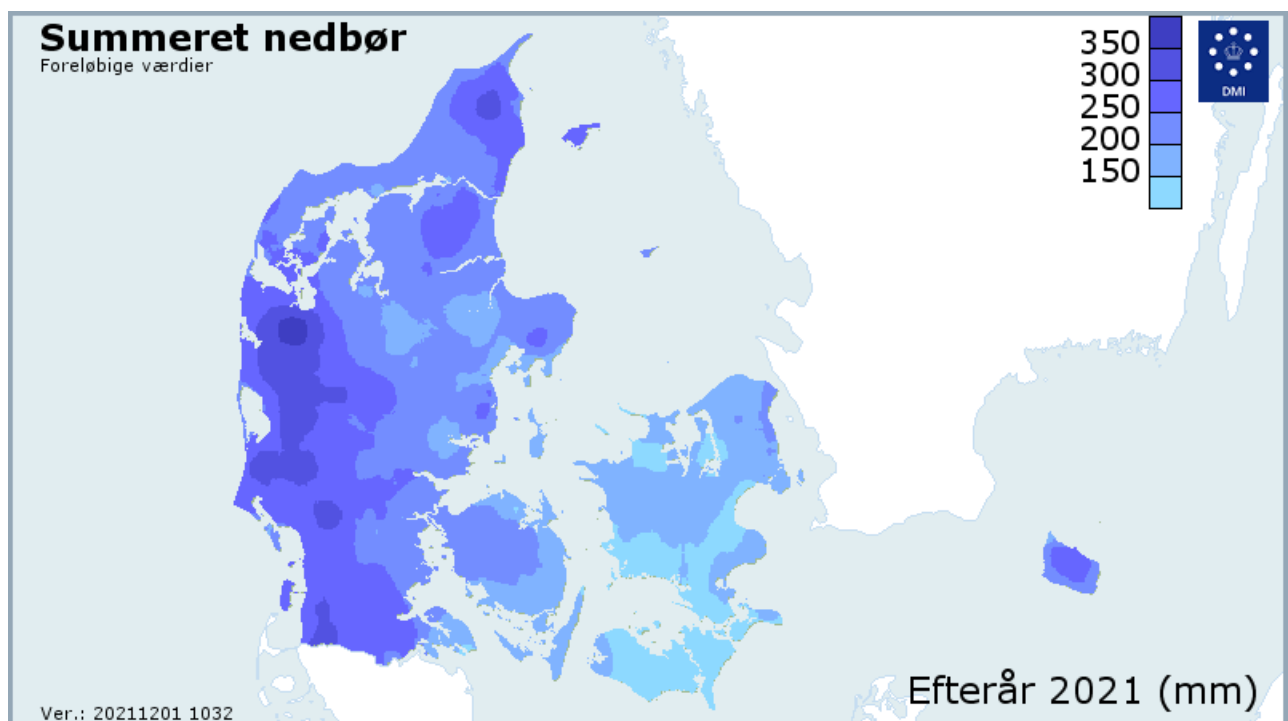
Septembers nedbør var lidt under gennemsnittet, oktober var våd og november tør i forhold til deres tilhørende klimanormaler. Sæsonens første sne faldt 26. november i Vendsyssel.

Der var mange nedbørsdøgn i efteråret 2021, på landsplan i alt 64,3 døgn. Tiendedele af nedbørsdøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har nedbør.

I efterårets løb blev der registreret enkelte skybrud i september og oktober. Skybrud er defineret som mere end 15,0 millimeter nedbør på 30 minutter.

Antal snedækkedøgn i efteråret blev 0,2, alle målt i slutningen af november. For at få et snedækkedøgn et sted skal mindst 50% af jorden være dækket af mindst 0,5 cm sne klokken 8 om morgenen. Tiendedele af snedækkedøgn registreres, når kun dele af Danmarks areal har et snedækkedøgn.

Mest nedbør i efterårets løb kom der i regionen Syd- og Sønderjylland med 269,9 millimeter i gennemsnit, mens der i regionen Vest- og Sydsjælland samt Lolland-Falster kom mindst med 145,1 millimeter for regionen i gennemsnit.

Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i efteråret 2021 i 278,0 timer, hvilket er 18,5 timer eller 6% under normalen for 1991-2020 på 296,5 timer. Sammenlignes med tiårs-gennemsnittet for 2011-2020 på 294,7 timer har solen skinnet 16,7 timer eller 6% under gennemsnittet.

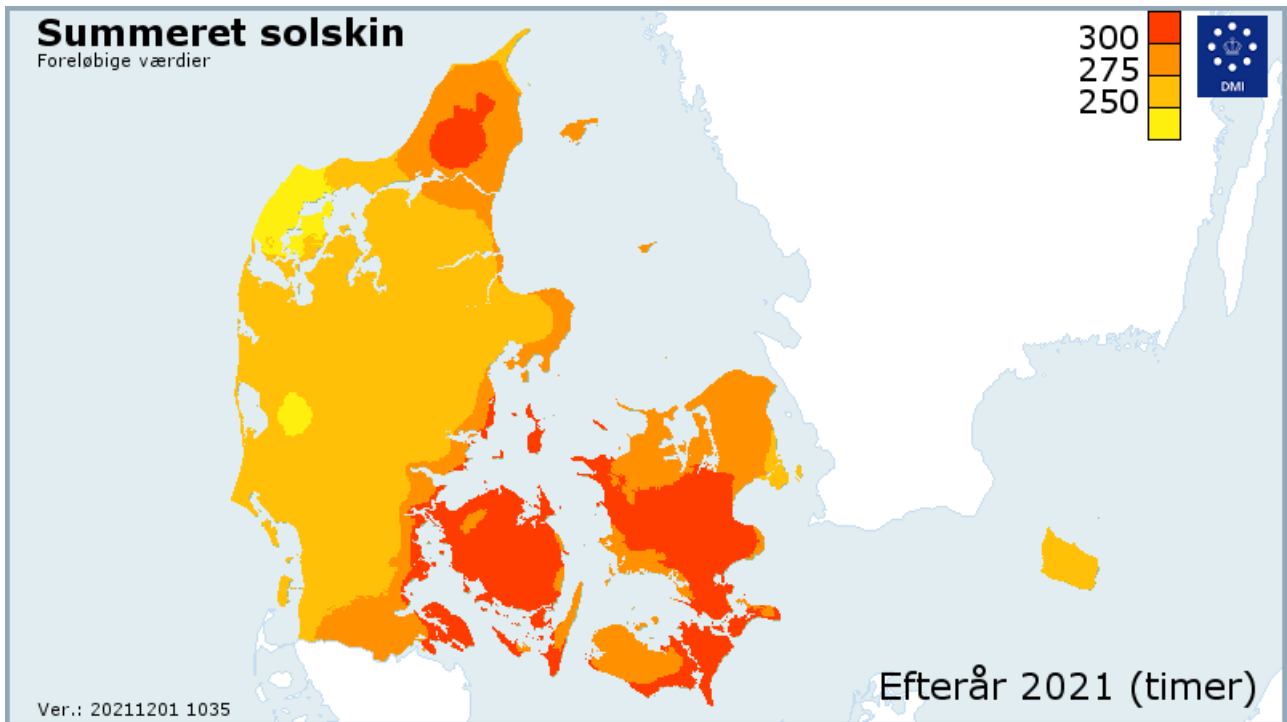
Rekorden for det solrigeste efterår er fra 2005 med 407 solskinstimer, og bundrekorden er fra 1976 med 166 timer. De landsdækkende soltømmålinger startede i 1920.

Siden 2009 har solskinstallene (timer) for efteråret i Danmark set således ud:

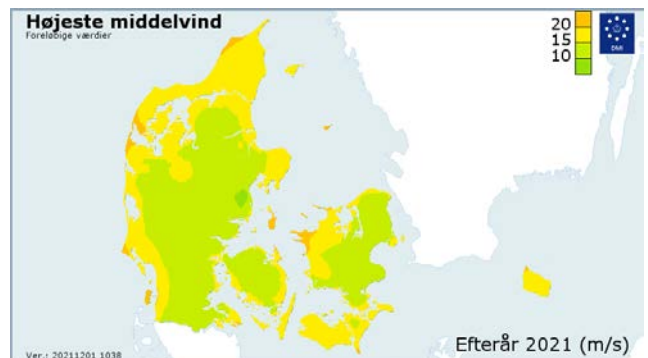
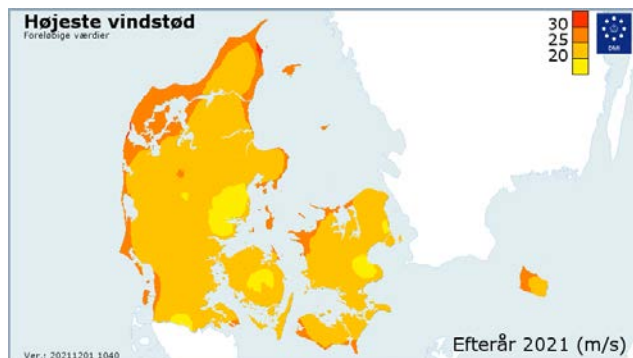
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
300	313	300,4	252,3	296,3	293,8	305,1	352,1	263,0	312,1	258,3	313,7	278,0

Septembers solskin var lidt under gennemsnittet, oktobers lidt over og novembers noget under, set i forhold til klimanormalerne.

Mest sol fik regionen Fyn med 307,5 timer i gennemsnit. I Midt- og Vestjylland kom der mindst med 256,8 soltimer i gennemsnit for regionen.

Efterårets højeste vindstød på 33,4 m/s (orkanstyrke) blev registreret ved Frederikshavn den 30. november og højeste 10-minutters middelvind på 24,1 m/s (stormende kulingstyrke) blev registreret på Røsnæs den 23. september.

Landstal efterår 2021 med de enkelte måneder samt normaler og tiårs-gennemsnit.			
Parameter	September 2021	Normal 1991-2020*	Gennemsnit 2011-20
Middeltemperatur	14,5°C	13,9°C	13,6°C
Nedbør	70,4 mm	74,7 mm	82,6 mm
Soltimer	129,5 timer	143,5 timer	147,5 timer
Parameter	Oktober 2021	Normal 1991-2020*	Gennemsnit 2011-20
Middeltemperatur	10,6°C	9,4°C	10,1°C
Nedbør	98,9 mm	83,2 mm	84,5 mm
Soltimer	102,8 timer	99,1 timer	94,8 timer

Parameter	November 2021	Normal 1991-2020*	Gennemsnit 2011-20
Middeltemperatur	6,8°C	5,5°C	6,3°C
Nedbør	54,1 mm	70,3 mm	67,4 mm
Soltimer	45,7 timer	53,8 timer	52,3 timer
Parameter	Efterår 2021	Normal 1991-2020*	Gennemsnit 2011-20
Middeltemperatur	10,6°C	9,5°C	10,1°C
Nedbør	223,3 mm	228,2 mm	234,5 mm
Soltimer	278,0 timer	296,5 timer	294,7 timer

*beregnet ud fra publicerede landstal i årene 1991-2007.

Alle værdier i denne oversigt er kvalitetssikrede. Ved årets afslutning gennemgås data yderligere i forbindelse med udgivelse af årspublikationen "Danmarks klima" og data kan derved ændres.

For mere information henvises til dmi.dk.

Af klimatolog Frans Rubek

© DMI, 1. december 2021